

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Ammatillisen koulutuksen rahoitusuudistus - lähtötasokriteeri

HE kirjausten valmistelun seurantaryhmän kokous 26.9.2024
Kari Korhonen

Suunnitelma rahoituksen lähtötasokriteeriksi

- Uudeksi laskennallisen rahoituksen kriteeriksi otettaisiin lähtötaso
- Lähtötason huomioon ottamista voi perustella sillä, että mitä heikommilla valmiuksilla opiskelija tulee, sitä enemmän opintojen edistämiseen joudutaan panostamaan ja syntyy kustannuksia, toiseksi sitä suuremmalla todennäköisyydellä opinnot keskeytyvät, jolloin tutkinnoista sekä työllistymisestä ja jatko-opiskelijaksi siirtymisestä saatava rahoitus jää saamatta
- Lähtötasoakriteerin kertoimet olisivat myös ohjaukertoimia, joilla tavoiteltaisiin haluttua ohjausvaikutusta
- Lähtötaso otettaisiin kokonaisuudessaan huomioon osana opiskelijavuosirahoitusta
- Lähtötason painoarvo kustannusryhmän ja lähtötason perusteella tulevasta opiskelijavuosirahoituksen yhteismäärästä olisi yksi viidesosa, ja loput neljä viidesosaa olisi kustannusryhmiin perustuvaa, lisäksi opiskelijavuosirahoitukseen sisältyy majoituksen ja vaativan erityisen korotuksista tuleva rahoitus
- Tämä tarkoittaisi että koko laskennallisesta rahoituksesta lähtötason painoarvo olisi vajaat 10 prosenttia, kun myös em. korotustekijöiden osuus otetaan huomioon, nykyisen rahoitustason mukaan noin 200 miljoonaa euroa
- Kun nykyinen tavallinen erityinen tuki poistuu omana korotustekijänä, niin lähtötaso kohdentaa rahoitusta suurelta osin juuri samalle kohderyhmälle, joiden voi ajatella tarvitsevan eniten tukea opinnoissaan

Suunnitelma rahoituksen lähtötasokriteeriksi

- Kertoimet eivät olisi korotuskertoimia, vaan painotus koskisi kaikkia tutkintokoulutuksen ja valmentavan koulutuksen toteutuneita opiskelijavuosia
- Maksuttomuuden piirissä olevat (oppivelvolliset) osalta lähtötasokriteerissä käytettäisiin arvosanatietoja ja muiden osalta pohjakoulutustietoja
- Maksuttomuuden piirissä oleville löytyy arvosanatiedot 98 prosenttisesti
- Ei maksuttomuuden piirissä oleville peruskoulun päästötodistustietoa ei kattavasti löydy, mitä vanhemmista opiskelijoista on kyse, sitä heikommin tietoa löytyy
- Toiseksi mitä kauemmin peruskoulun päättämisestä on sitä vähäisempää päästötodistuksen merkityksen voi arvioida olevan, esim. myöhemmän kouluttautumisen takia, jolloin pohjakoulutustieto parempi
- Maksuttomuuden piirissä olevien osalta katsottaisiin miten perusopetuksen päästötodistuksen lukuaineiden arvosanojen keskiarvo vaikuttaa tutkintokoulutuksen aloittaneiden läpäisyasteeseen
- Tarkasteltaisiin aloitusvuonna maksuttomuuden piirissä olevien läpäisyä 4 –vuoden kuluttua aloittamisesta (uusin tieto v.2019 aloittaneet, vuoden vaihteen jälkeen v.2020 aloittaneet)
- 4 vuotta siksi, että 3 vuoden jälkeen osalla opiskelijoista opinnot ovat vielä kesken ja jatkettaessa tarkastelua kolmesta vuodesta neljään läpäisyaste nousee useita prosenttiyksikköjä, tämän pitemmäksi tarkasteluajanjaksoa ei ole syytä venyttää

Suunnitelma rahoituksen lähtötasokriteeriksi

- Pienimmällä kertoimella painotettaisiin 9-10 keskiarvon omaavien opiskelijavuosia, ja suurimmalla kertoimella 5-6 keskiarvon omaavien opiskelijavuosia
- Lähtötasokriteerin perusteella koulutuksen järjestäjä saisi siis sitä suuremman rahoituksen, mitä enemmän sillä on niitä, joiden keskiarvo on kaikkien järjestäjien opiskelijoiden keskiarvon alapuolella, ja mitä enemmän kaikkein alhaisimmilla arvosanoilla, ja vastaavasti mitä vähemmän keskiarvon yläpuolella olevia, ja mitä vähemmän kaikkein parhailla arvosanoilla olevia
- Ei maksuttomuuden piirissä oleville lähtötason mukaisessa porrastuksessa käytettäisiin pohjakoulutusta
- Mitä korkeampi pohjakoulutus, niin sen pienempi kerroin ja rahoitus
- Perusjako olisi: ei perusasteen jälkeistä tutkintoa, perusasteen jälkeinen tutkinto muu kuin korkeakoulututkinto, pohjakoulutuksena korkeakoulututkinto
- Lisäksi ilman perustutkintoa olevien osalta eroteltaisiin tutkintokoulutus, TUVA ja TELMA
- Tämä olisi tarkoituksenmukaista, koska näiden kohderyhmien tosiasiallinen lähtötaso poikkeaa toisistaan
- Niiden osalta joille löydetään arvosanatiedot nähdään selvästi, että varsinkin TELMA opinnoissa arvosanajakauma painottuu alempiin arvosanoihin, mutta myös TUVA opiskelijoilla arvosanajakauma painottuu tutkintokoulutusopiskelijoihin verrattuna alempiin arvosanoihin

Suunnitelma rahoituksen lähtötasokriteeriksi

- Olisi vain yksi asteikko, joka sisältäisi sekä arvosanatietoon että pohjakoulutustietoon perustuvat kertoimet
- Kuten aiemmin jo todettiin, niin lähtötasokriteerin kertoimet olisivat luonteeltaan myös ohjauskertoimia
- Jotta arvosanan mukaisiin painotuksiin saadaan riittävästi erottelukykyä läpäisytiedoista johdetut kertoimet voitaisiin korottaa esim. kolmanteen potenssiin, jolloin kerrointen välinen hajonta kasvaisi
- Pohjakoulutuksen vaikutusta ei tässä vaiheessa arvioitaisi läpäisyyn perustuen, kertoimet asetettaisiin arvioimalla eri tasoisen pohjakoulutuksen vaikutusta, ja niiden suhdetta arvosanatiedon perusteella arvioituihin kertoimiin
- Läpäisy tarkasteluissa arvioitiin myös vieraskielisyyden vaikutusta läpäisyasteeseen
- Ei maksuttomuuden piirissä tutkinnon aloittaneiden 4 vuoden läpäisy oli vieraskielisillä jopa hieman parempi kuin kotimaisissa kielissä kokonaisuutena
- Maksuttomuuden piirissä vieraskielisillä on heikompi läpäisyaste, mutta tämä tulee huomioon otetuksi jo todistuksen arvosanoista johdetuissa kertoimissa, koska maksuttomien puolella arvosanatiedot on saatavilla lähes 100 prosenttisesti

Suunnitelma rahoituksen lähtötasokriteeriksi

Aloittaneet	Maksuton	Valmistunut tutkinnosta	Yhteensä	Läpäisy, %	Indeksoituna	Indeksointi potenssiin 3
2019						
4,0 vuotta aloituspäivästä						
9,0 - 10		603	744	81,0 %	0,81	0,53
8,0 - 9,0		3 267	4 104	79,6 %	0,82	0,55
7,0 - 8,0		8 490	11 550	73,5 %	0,89	0,70
6,0 - 7,0		8 112	13 398	60,5 %	1,08	1,26
5,0 - 6,0		2 196	4 863	45,2 %	1,45	3,04
Arvosanalliset yht		22 668	34 659	65,4 %	1,00	1,00
Tieto puuttuu		438	804			
Yhteensä		23 109	35 466			
Puuttuvan %-osuus		1,9 %	2,3 %			

Suunnitelma rahoituksen lähtötasokriteeriksi

- Esimerkki:

Painotus- ja korotustekijät	Maksuttoman opv	Ei maksuttoman opv
Lähtötaso	Kertoimet	Kertoimet
Arvosana		
9 - 10	0,52	
8 - 9	0,56	
7 - 8	0,71	
6 - 7	1,26	
5 - 6	3,03	
Puuttuva	1,00	
Pohjakoulutus perusasteen jälkeen		
Korkeakoulututkinto		0,25
Muu kuin korkeakoulututkinto		0,50
Ei pohjakoulutusta, tutk.koul		1,50
Ei pohjakoulutusta, TUVA		2,00
Ei pohjakoulutusta, TELMA		3,00
Puuttuva		1,00
Lähtötaso-osuus opv-rahoituksesta		0,20

Suunnitelma rahoituksen lähtötasokriteeriksi

Painottamattomat opiskelijavuodet										
	9,0 - 10	8,0 - 9,0	7,0 - 8,0	6,0 - 7,0	5,0 - 6,0	Arvosanalliset yhteensä	Arvosanalliset %-osuus	Tieto puuttuu	Tieto puuttuu %-osuus	Yhteensä
2023										
Tutkintokoulutus yhteensä	3160	15415	38213	38530	12364	107681	60,3 %	70994	39,7 %	178675
TUVA	20	208	905	1560	1112	3805	69,5 %	1672	30,5 %	5477
TELMA		7	23	50	774	854	90,8 %	86	9,2 %	940
%-osuudet arvosanoittain										
Tutkintokoulutus yhteensä	2,9 %	14,3 %	35,5 %	35,8 %	11,5 %	100,0 %				
TUVA	0,5 %	5,5 %	23,8 %	41,0 %	29,2 %	100,0 %				
TELMA	0,0 %	0,8 %	2,7 %	5,9 %	90,6 %	100,0 %				

Suunnitelma rahoituksen lähtötasokriteeriksi

Aloittaneet			
Ei maksuton	Valmistunut tutkinnosta	Yhteensä	Läpäisy, %
2019			
4,0 vuotta aloituspäivästä			
Kotimaiset kielet	38 400	54 264	70,8 %
Muut kielet	7 332	10 116	72,5 %
Yhteensä	45 732	64 383	71,0 %

Aloittaneet			
Maksuton	Valmistunut tutkinnosta	Yhteensä	Läpäisy, %
2019			
4,0 vuotta aloituspäivästä			
Kotimaiset kielet	21 396	32 427	66,0 %
Muut kielet	1 710	3 039	56,3 %
Yhteensä	23 109	35 466	65,2 %